

Functioneel Parket
Eenheid Den Haag
t.a.v. hoofd FP, de heer A. van Wijk
Postbus 19518
2500 CM Den Haag

Datum : 9 december 2010
Ons kenmerk : 180-10/SB
Betreft : Verzoek intensivering aanpak roofvogelvervolging in Friesland

Geachte heer Van Wijk,

De inhoud van de rapportage Evaluatie Aanpak Roofvogelvervolging Fryslân 2010 van Politie Fryslân en de berichtgeving op Omrop Fryslân Televisie d.d. 20 oktober 2010 zijn voor een groot aantal natuur- en milieuorganisaties reden tot grote zorg. Daarom hebben It Fryske Gea, Staatsbosbeheer regio Noord, Natuurmonumenten, Werkgroep Roofvogels Nederland, Fryske Feriening foar Fjildbiology, Vogelbescherming Nederland, Dierenbescherming Nederland en afdeling Friesland i.o., Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging gewest Fryslân, Bond Friese Vogelwachten en de Friese Milieu Federatie het initiatief genomen tot het schrijven van deze brief.

In de Evaluatie Aanpak Roofvogelvervolging Fryslân 2010 en de tv reportage wordt benadrukt dat roofvogelvervolging in Friesland een groot probleem is. Dat het aantal meldingen halverwege het jaar al boven de 100 gevallen uitkwam *“overtrof zelfs mijn meest negatieve verwachting”*, aldus de heer Van der Heide, Groepschef Regionaal Milieuteam Politie Fryslân in de evaluatie. Ondanks deze constatering wijzigt de Politie Fryslân met ingang van 2011 haar strategie inzake de opsporing en handhaving. Deze nieuwe strategie houdt in dat politiemedewerkers alleen dan in actie komen wanneer er een reële kans is op succesvolle strafrechtelijke vervolging van daders.

In het kader van de voorlichtingscampagne Roofvogels in Beeld heeft de Friese Milieu Federatie in het broedseizoen van 2010 meldingen verzameld van zekere gevallen van roofvogelvervolging. Het overzicht van deze meldingen maakt deel uit van de website www.roofvogelsinbeeld.nl. In het eerste halfjaar van 2010 zijn bij de Friese Milieu Federatie 104 zekere gevallen van roofvogelvervolging in Friesland gemeld. Met name de buizerd, bruine kiekendief en havik moesten het ontgelden met respectievelijk 75, 14 en 12

vervolgingsgevallen. De methoden van vervolging die het meest werden toegepast zijn: vergiftiging (28 x), het uit de boom gooien van het nest met eieren of jongen (25), het vernielen of uithalen van eieren (18) en afschot (10). Friesland is met roofvogelvervolging de trieste koploper van alle provincies in Nederland. Uit systematisch onderzoek over de periode 2000 tot en met 2009 blijkt dat de buizerd in Friesland acht en een half maal zo vaak vervolgd wordt als in de rest van Nederland (*Bos, N., 2010. Vervolging van roofvogels in de broedperiode in Nederland van 2000 tot en met 2009. Artikel in voorbereiding voor De Takkeling*). In bepaalde jaren wordt in deze provincie van de zwaarst onder vuur liggende soorten meer dan een kwart van de broedpopulatie vervolgd.

De werkelijke cijfers van roofvogelvervolging in Friesland zijn nog veel hoger. Uit grote delen van de provincie komen geen meldingen binnen omdat hier weinig systematisch onderzoek naar roofvogels wordt gedaan. Bovendien worden delen van Friesland al jaren niet meer onderzocht omdat hier jaarlijks systematisch alle nesten worden vernield. Deze massale vervolging heeft bij sommige onderzoekers tot demotivatie geleid om dergelijke gebieden nog te inventariseren. Ook worden er veel onzekere gevallen gemeld. Deze worden niet opgenomen in het overzicht. Over een heel jaar gerekend worden er in Friesland honderden roofvogels gedood terwijl ze strikte bescherming genieten onder de Flora- en faunawet.

Omdat er duidelijk sprake is van patronen waarbij jaarlijks in dezelfde gebieden, op dezelfde wijze en vaak ook in dezelfde periode vervolging plaatsvindt, is het aanhouden van verdachten zeer wel mogelijk mits een milieuteam kan beschikken over voldoende mankracht en middelen. Overigens is onlangs gebleken dat de vervolging zich niet beperkt tot roofvogels, maar dat in Friesland ook marterachtigen illegaal worden gedood. Het opsporen en aanhouden van verdachten en het hanteren van strafmaten die meer in lijn liggen met de ons omringende landen zoals Engeland en Duitsland zullen een effectieve bijdrage leveren aan het terugdringen van de vervolging.

Gezien de grote schaal waarop in Friesland roofvogels worden gedood, betreuren wij het besluit om alleen nog in actie te komen als er sprake is van een duidelijke daderindicatie. Juist om tot een daderindicatie te komen is het nodig om proactief op te sporen en daadwerkelijk te investeren in meldingen van roofvogelvervolging. De aanpak van roofvogelvervolging is er één van de lange termijn en successen zijn tot nu toe schaars. Het vraagt geduld en een lange adem. Het besluit om alleen dan in actie te komen wanneer er sprake is van een zogenoemde heterdaad, betekent in de praktijk dat er niet tot nauwelijks iets gedaan zal worden omdat het constateren van een 'heterdaad' in het vrije veld zonder de inzet van de juiste opsporingstechnieken nagenoeg onmogelijk is. Alleen een twee-sporen-aanpak van enerzijds effectieve opsporing en handhaving en anderzijds voorlichting, bijvoorbeeld door middel van een campagne zoals Roofvogels in Beeld, is in staat om het probleem van roofvogelvervolging in Friesland aan te pakken.

De mensen van het Regionaal Milieuteam Politie Fryslân zijn zeer deskundig en hebben in 2010 met 5 processen verbaal laten zien dat zij met beperkte mankracht en weinig middelen – slechts 1 camera – verdachten kunnen opsporen en aanhouden. Uitbreiding van formatie, middelen en opsporingsmogelijkheden voor dit milieuteam kan, tezamen met goede voorlichting over roofvogels en hun ecologie, ervoor zorgen dat de roofvogelvervolging in Friesland afneemt tot het niveau van het landelijk gemiddelde.

Gezien onze zorgen en de ernst van de zaak verzoeken wij u al het mogelijk te doen om het Milieuteam van de Politie Fryslân van voldoende mankracht en middelen te voorzien om deze grootschalige en ernstige overtredingen van de Flora- en faunawet effectief te kunnen aanpakken.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Simon Bijlsma, ecooloog van de Friese Milieu Federatie en projectleider van Roofvogels in Beeld (t: 058-2890303 of e: info@friesemilieufederatie.nl).

Wij zijn benieuwd naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
FRIESE MILIEU FEDERATIE

mede namens It Fryske Gea, Staatsbosbeheer regio Noord, Natuurmonumenten, Werkgroep Roofvogels Nederland, Fryske Feriening foar Fjildbiology, Vogelbescherming Nederland, Dierenbescherming Nederland en afdeling Friesland i.o., Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging gewest Fryslân en Bond Friese Vogelwachten

Ir. P van der Vegt
Waarnemend directeur

i.a.a.:

Functioneel Parket
Eenheid Zwolle
t.a.v. hoofd FP, de heer A. de Muij
Postbus 639
8000 AP Zwolle

Politie Fryslân
t.a.v. korpschef, mevrouw drs. N.E. Kramers
Postbus 269
8901 BB Leeuwarden

Politie Fryslân
t.a.v. directeur Handhaving, de heer G. van Hoeven
Postbus 269
8901 BB Leeuwarden

Politie Fryslân
t.a.v. directeur Opsporing, dhr. W. van Essen
Postbus 269
8901 BB Leeuwarden